

Sygn. akt V KK 335/17

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 22 listopada 2017 r.
sprawy **M.M.**,
w przedmiocie wyroku łącznego,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 15 marca 2017 r., sygn. akt XVII Ka (...)
zmieniającego wyrok łączny Sądu Rejonowego w K.
z dnia 18 listopada 2016 r., sygn. akt II K (...),

**oddala kasację jako oczywiście bezzasadną, a kosztami
sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża skazanego.**

UZASADNIENIE

M.M. został skazany następującymi wyrokami Sądu Rejonowego w K.:

- I. z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie II K (...) za popełnienie w dniu 11 listopada 2014 r. przestępstwa z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178a § 1 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 4 lat próby; orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 4 lat; postanowieniem z dnia 17 lutego 2016 r. w sprawie II Ko (...) Sąd Rejonowy w K. zarządził wykonanie kary pozbawienia wolności; karę tę skazany odbywa obecnie;
- II. z dnia 16 listopada 2015 r. w sprawie II K (...) za popełnienie w dniu 5 lipca 2015 r. przestępstwa z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178a § 1 k.k. na karę 10 miesięcy

pozbawienia wolności; orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych dożywotnio oraz świadczenie pieniężne; karę tę skazany odbył w całości;

III. z dnia 1 września 2016 r. w sprawie II K (...) za popełnienie w dniu 29 września 2015 r. przestępstwa z art 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178a § 1 k.k. na karę roku pozbawienia wolności; orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych dożywotnio oraz świadczenie pieniężne,

- w dniu 29 września 2015 r. przestępstwa z art. 226 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; orzeczono zadośćuczynienie,

i w konsekwencji na karę łączną roku i miesiąca pozbawienia wolności; karę tę skazany będzie odbywał.

Wyrokiem łącznym z dnia 18 listopada 2016 r. Sąd Rejonowy w K. orzekł, że:

„1. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. łączy orzeczone wobec skazanego M.M. kary pozbawienia wolności wymierzone w sprawach II K (...) oraz II K (...) Sądu Rejonowego w K., opisane wyżej w punktach I i III, i wymierza mu karę łączną 1 (jednego) roku i 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

2. na podstawie art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 88 k.k. łączy orzeczone wobec skazanego M.M. środki karne zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczone w sprawach II K (...), II K (...) oraz II K (...) Sądu Rejonowego w K., opisane wyżej w punktach I, II i III, i orzeka dożywotni zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych,

3. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 6 ustawy o opłatach w sprawach karnych kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa”.

Apelację od tego orzeczenia wniosli obrońcy, zarzucając mu:

„1. na zasadzie art. 438 pkt 1 k.p.k. obrazę przepisów prawa materialnego w postaci art. 85 § 2 k.k. poprzez przyjęcie, iż wyrok, który był w trakcie wykonywania po złożeniu wniosku o wydanie wyroku łącznego, a który został wykonany przed wydaniem wyroku zawierającego orzeczenie o karze łącznej nie podlega łączeniu, w sytuacji, gdy prawidłowa wykładnia art. 85 § 2 k.k. wskazuje, że intencją ustawodawcy nie było umożliwienie nieorzekania kary łącznej w sytuacji, gdy Sąd ma możliwość wydania wyroku łącznego w sprawie, a nie wyznacza posiedzenia mając wiedzę, iż kara zostanie wykonana przed wydaniem orzeczenia, lecz

chodziło o nieobejmowanie wyroków przed złożeniem wniosku o wydanie wyroku łącznego,

2. na zasadzie art. 438 pkt 4 k.p.k. rażącej niewspółmierności kary polegającej na takim połączeniu wyroków, iż zastosowana została zasada asperacji przy jedynie marginalnym zmniejszeniu wymiaru kary”.

Obrońcy wniesli o:

„1. zmianę zaskarżonego wyroku i wydanie orzeczenia którym:

I. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 k.k. Sąd łączy orzeczone wobec skazanego M.M. kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami:

- a) Sądu Rejonowego w K. z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie II K (...),
- b) Sądu Rejonowego w K. z dnia 16 listopada 2015 r. w sprawie II K (...),
- c) Sądu Rejonowego w K. z dnia 1 września 2016 r. w sprawie II K (...) i wymierzenie mu kary łącznej roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 88 k.k. łączy orzeczone wobec skazanego M.M. środki karne zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczone wyrokami:

- a) Sądu Rejonowego w K. z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie II K (...),
- b) Sądu Rejonowego w K. z dnia 16 listopada 2015 r. w sprawie II K (...),
- c) Sądu Rejonowego w K. z dnia 1 września 2016 r. w sprawie II K (...) i orzeczenie dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych,

III. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 6 ustawy o opłatach w sprawach karnych kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa”.

Sąd Okręgowy w P. Wydział XVII Karny Odwoławczy wyrokiem z dnia 15 marca 2017 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że dodatkowo na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w sprawie objęcia wyrokiem łącznym kary 10 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 16 listopada 2015 r. w sprawie o sygn. II K (...), zaś w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od powyższego orzeczenia wniesli obrońcy M.M., zarzucając rażące naruszenie prawa materialnego w postaci art. 85 § 2 k.k. poprzez jego niewłaściwą wykładnię polegającą na uznaniu, iż zastosować należy jedynie wykładnię językową, która prowadzi do wniosku, iż kara, która była w trakcie wykonywania po

złożeniu wniosku o wydanie wyroku łącznego, a która została wykonana przed wydaniem wyroku zawierającego orzeczenie o karze łącznej, nie podlega łączeniu, podczas gdy zdaniem obrony konieczne jest odwołanie się do wykładni celowościowej i systemowej, która to wykładnia prowadzi do wniosku, że celem art. 85 § 2 k.k. nie było umożliwienie nieorzekania kary łącznej w sytuacji, gdy Sąd ma możliwość wydania wyroku łącznego w sprawie, a nie wyznacza posiedzenia mając wiedzę, iż kara zostanie wykonana przed wydaniem orzeczenia, lecz chodziło o nieobejmowanie wyrokiem łącznym kar wykonanych przed złożeniem wniosku o wydanie wyroku łącznego, a które to rażące naruszenie prawa miało istotny wpływ na treść orzeczenia zapadłego w sprawie.

W konkluzji autorzy kasacji wnieśli o:

- uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 15 marca 2017 r. oraz wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 18 listopada 2016 r. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K.,

ewentualnie o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 15 marca 2017 r. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w P..

W odpowiedzi na kasację Zastępca Prokuratora Rejonowego w K. wniósł o oddalenie tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia jako oczywiście bezzasadnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońców skazanego M.M. okazała się oczywiście bezzasadna.

Trzeba zgodzić się z poglądem wyrażonym w odpowiedzi prokuratora na kasację, że Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie wielokrotnie już podkreślał, iż przeprowadzanie wykładni celowościowej i systemowej określonego unormowania, jest konieczne wówczas, gdy wykładnia językowa nie prowadzi do jednoznacznych wyników (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2004 r., V KK 337/03, OSNwSK 2004, z. 1, poz. 700). Taka sytuacja nie miała jednak miejsca w niniejszej sprawie. Analiza art. 85 § 2 k.k. nie budzi bowiem żadnych wątpliwości, co do zakresu i sposobu korzystania z tego przepisu przez organy procesowe. Stąd też dokonywanie interpretacji wskazanej regulacji pod kątem teleologicznym i

systemowym byłoby zabiegiem całkowicie zbędnym. Nie jest zatem zasadne sięganie do innych zasad interpretacyjnych niż wykładnia słowna i wcale nie oznacza to, że rezultat wykładni językowej omawianego unormowania dalej pozostawia brak jego jasnego postrzegania. Stosownie do treści art. 85 § 2 k.k. podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w art. 85 § 1 k.k. Lektura tej regulacji wyraźnie zatem wskazuje, że ustawodawca wskazał jakie kary mogą stanowić podstawę do wydania orzeczenia o karze łącznej i w żaden sposób nie uzależnił stosowania tej instytucji od daty wykonania poszczególnych kar podlegających łączeniu. Stąd też żądania obrońców M.M. , w zakresie badania ewentualnych ograniczeń wynikających z treści art. 85 § 2 k.k. są bezpodstawne. Przesłanki do wydania orzeczenia o karze łącznej stanowią wszakże kary, które są wymierzone i podlegają łączeniu w dniu orzekania o karze łącznej (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2017 r., III KK 502/16, LEX nr 2300160), a nie jak chcieliby tego skarżący – w dacie złożenia wniosku o wydanie wyroku łącznego. I z takiego właśnie założenia prawidłowo wyszedł Sąd pierwszej instancji, co słusznie zaaprobował Sąd odwoławczy wyraźnie i bez wątpliwości uzasadniając swoje stanowisko. Ponowne negowanie tego rozumowania przez skarżących nie mogło przynieść pożądaných przez nich rezultatów i dlatego Sąd Najwyższy oddalił kasację jako oczywiście bezzasadną, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

as